

§ 117

Behandling av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019

Dnr 3293-2019

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Regionstyrelsens beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019 godkänns.
2. Genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2021.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen delar sjukvårdsberedningens slutsatser om behovet av fortsatta insatser för att underlätta användandet av ny teknik i hälso- och sjukvårdens möte med patienten. Hälso- och sjukvårdens omställning till nya arbetssätt och digitalisering medför stora möjligheter till förbättringar. Regionstyrelsen har vidtagit ett antal åtgärder för att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av länets hälso- och sjukvård inom de områden som lyfts fram i sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport för 2019.

Sammanfattning

Regionstyrelsen redovisar i ärendet sin beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019 på temat ny teknik och vårdappar. Styrelsen redovisar ett flertal pågående och planerade aktiviteter som svarar mot de behov som sjukvårdsberedningen identifierat. En av de mest framträdande åtgärderna är e-tjänsten Digitalen som infördes i januari 2020.

Ärendet

Sjukvårdsberedningens uppdrag och verksamhetsrapport 2019

Sjukvårdsberedningen har under verksamhetsåret 2019 haft i uppdrag att föra dialog med länets medborgare kring inriktning, omfattning och nödvändigheten av den nya tekniken i hälso- och sjukvårdens möte med patienterna.

Sjukvårdsberedningen presenterade sin verksamhetsrapport 2019 vid regionfullmäktiges sammanträde den 19/20 november 2019 (RF 190213 § 9).

Utifrån uppdraget har beredningen gjort följande sammanfattning av medborgarnas behov:

- God internet- och telefontäckning i hela Norrbotten. Det är en grundläggande förutsättning för en jämlik hälso- och sjukvård.
- Utökad information och marknadsföring av alla digitala möjligheter och tjänster inom hälso- och sjukvården. Ökad kunskap om vad som går att göra digitalt.
- Lättåtkomliga invånartjänster.

- Breddning av det digitala utbudet så att medborgaren kan följa sina remisser, genomföra enklare uppföljningar digitalt och av/omboka vårdtid digitalt oavsett tid på dygnet.
- Information på fler språk på 1177.

Regionfullmäktige har vid nämnda sammanträde överlämnat sjukvårdsberedningens rapport till regionstyrelsen för vidare beredning.

Regionstyrelsens beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019

I följande avsnitt ger regionstyrelsen en övergripande sammanfattning av pågående arbete inom de behovsområden som sjukvårdsberedningen redovisat.

God internet- och telefontäckning i hela Norrbotten

Av regionala utvecklingsstrategin framgår att regionens målsättning är att 98 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s år 2025, övriga ska ha tillgång till 100 Mbit/s.

En viktig resurs för att uppnå målet är regionala bredbandskoordinatorer. Regeringen beslutade år 2017 att funktionen ska finnas i varje län. I Norrbotten är koordinatören placerad inom regionen som kontaktpunkt för bredbandsfrågor för både offentliga och privata aktörer. Bredbandskoordinatören ska verka för

- övergripande samordning, samverkan och samarbete mellan aktörer som är av betydelse för bredbandsutbyggnaden och verksamma i länet,
- ökad förståelse för sambandet mellan bredbandsutbyggnad och möjligheten att öka utbud och efterfrågan av digitala tjänster samt
- att stödja och främja kommunernas arbete med bredbandsfrågor och bistå i arbetet med lokala initiativ för bredbandsutbyggnad (byanät).

Information och marknadsföring av digitala tjänster

Regionens arbete med realiseringen av Digitaliseringsstrategin med nya e-tjänster som Mobil incheckning och den digitala ingången Digitalen har fått stor spridning bland annat via regionens sida på Facebook, norrbotten.se, SVT Nyheter Norrbotten, P4 Norrbotten och lokala tidningar. Tidningen 1177 Vårdguiden Norrbotten som delas ut till alla hushåll fyra gånger per år, har i stor utsträckning bidragit till marknadsföring av tjänsten.

Det är angeläget att fler medborgare intresseras för att använda digitala tjänster varför regionen kontinuerligt utvecklar och planerar nya informations- och marknadsföringsinsatser. I första hand används digitala kanaler och sociala media för riktade budskap till utvalda målgrupper, men även informationsinsatser på sjukhus och hälsocentraler genomförs. Samordnade och strategiska pressaktiviteter prioriteras.

Regionen har tagit fram informationsmaterial riktat till vårdpersonal som används för att informera patienter om tillgängliga e-tjänster såsom Journalen på nätet och möjligheten att se bokade tider, avboka, omboka eller boka nya tider för besök. Tidbokning via inloggat läge på 1177.se är infört inom mammografin och nästan hela primärvården. Införande pågår även inom

specialistvården. I skriftliga kallelser till besök finns information om regionens e-tjänster. Informationsinsatser har även genomförts till patient- och brukarorganisationer samt via projektet Visningsrum för välfärdsteknik i Kalix. För att ytterligare öka tillgängligheten till information har norra sjukvårdsregionen gemensamt översatt texter på 1177.se till nationella minoritetsspråk.

Utveckling av nya arbetssätt och digitalt utbud

Inom regionen bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete inom ramen för strategin Vägen till framtidens hälsa och vård 2035 och Digitaliseringsstrategin för framtidens hälsa och vård. Regionen har vidtagit åtgärder för ökad digitalisering i samverkan med vårdens verksamheter inom ett flertal områden. Vid etablering av ett bredare digitalt utbud fastställs effektmål i syfte att erbjuda invånare och patienter bättre service och ökad tillgänglighet till vården samtidigt som tjänsterna ska möjliggöra att vården kan arbeta mer tids- och resurseffektivt.

Nedan följer en kort sammanfattning av några pågående initiativ.

Digitalen

En central ingång till Digitalen togs i drift februari 2020 och blev omedelbart en väg in till vården när Corona-pandemin tog fart. Digitalen erbjuder patienten stöd, råd, bedömning och i vissa fall behandling. Vårdkontakten journalförs och vid behov av fysiskt besök i vården överlämnas patienten till den hälsocentral där patienten är listad. Akuta ärenden hänvisas till 112 eller 1177. Tjänsten är öppen dygnet runt. Chatten bemannas av sjuksköterskor från 1177 på vardagar mellan klockan 08.00 -21.00 och helger 08.00 - 16.00. Vardagar finns även läkare tillgänglig cirka två timmar per dag.

Från start den 27 februari fram till och med den 3 maj har 8 502 besökare loggat in på Digitalen, varav 3 210 utgörs av ärenden via chatten. Av det totala antalet ärenden har 3 200 överförts för fortsatt handläggning till sjuksköterska eller läkare. Projektet har gått in i steg två som innebär att digitala ingångar introduceras och testas vid fyra utvalda hälsocentraler. Patienter kan välja att registrera sitt ärende digitalt istället för att ringa till hälsocentralen som därefter sköter ärendet digitalt eller bokar tid för besök. Hälsocentraler som har infört digital ingång är Örnäset, Sanden, Pajala och Kalix.

Digitala vårdbesök och återbesök i vården

I ett stort och glesbefolkat län som Norrbotten är långa sjukresor ibland en oundviklig del i kontakten med hälso- och sjukvården. Regionen prioriterar utveckling av alternativ till traditionella vårdkontakter för att minska längre patientresor.

Ett pilotprojekt har startat i syfte att erbjuda en digital tjänst som gör det enkelt för vårdens verksamheter att bjuda in till digitala vårdmöten via video. Patienten kan genom applikationen Vård i Norr delta via video på ett sätt som är säkert för både patient och personal. Tjänsten testas och utvärderas under 2020 för att därefter introduceras inom hela organisationen. Målsättningen är att en betydande del av återbesök inom vården ska genomföras digitalt vilket minskar behovet av patienttransporter.

Blå appen

Inom barn- och ungdomspsykiatrien pågår under året pilotprojektet Blå appen som är ett digitalt stöd för initial bedömning av vårdnivå via kvalitetssäkrade, enhetliga och likvärdiga bedömningsunderlag. Via appen finns även tillgång till bedömningsinstrument och skattningsskalor som besvaras digitalt av patienter, vårdnadshavare och lärare. Förväntade nyttoeffekter är bland annat minskad administration, effektivare och standardiserade vårdprocesser samt underlätta för utvärdering av vård- och behandlingsinsatser.

Hemmonitorering av patienter med hjärtsvikt

I samverkan med Pajala hälsocentral startas i närtid en pilot som innebär att cirka 20 patienter med hjärtsvikt erbjuds att utföra dagliga egenkontroller. Patienternas utrustas med läsplatta, blodtrycksmätare och våg. Mätvärden överförs automatiskt till en monitoreringstjänst som övervakas av vårdpersonal vid hälsocentralen. Om mätvärdena avviker kontaktas patienten direkt innan tillståndet förvärras. Tjänsten och arbetsmetoden testas och utvärderas under sex månader innan beslut tas om breddinförande i länet.

Digitalt tolkstöd

En mindre pilot genomförs vid Mjölkkuddens hälsocentral i syfte att testa digitalt tolkstöd. Patienter som inte behärskar svenska kan kommunicera med vårdpersonal via en applikation som översätter direkt till ett flertal språk. Tjänsten är utvecklad för primärvården och kan utgöra ett alternativ till traditionella tolktjänster.

1177 Vårdguiden och Journalen på nätet

Corona-pandemin har medfört att antalet kontakter med 1177 Vårdguiden och inlogningar på 1177.se har ökat kraftigt från en redan hög nivå. Av Ineras årliga varumärkesundersökning framkommer att befolkningen i länet har stort förtroende för digitala tjänster på 1177 Vårdguiden. Norrbotten är inom de flesta områden i toppskiktet bland Sveriges regioner. Antalet inlogningar på 1177.se har ökat med 50 procent jämfört år 2019 och nästan dubbelt så många vårdbesök genomförs digitalt, via video eller telefon. Antalet som bokar ny tid, avbokar och ombokar besök på 1177.se har ökat och likaså antalet äldre som loggat in och använder e-tjänster. Som exempel kan även nämnas att antal registrerade digitala besök i VAS har ökat från 24 500 år 2019 till 44 000 de fyra första månaderna i år.

Från och med 2020 är det dessutom möjligt att logga in och läsa information från barnsjukvården, vuxenpsykiatri och rättspsykiatri och det pågår arbete med att göra det möjligt för patienten att följa sin remiss.

Folktandvården direkt

Folktandvården genomför ett pilotprojekt för att undersöka om tillgängligheten till tandvården för vuxna ökar genom förändrade arbetsätt och ett digitalt boknings- och resursoptimeringsverktyg. Projektet avslutas sommaren 2020. Efter utvärdering beslutas om eventuell fortsättning.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av det redovisade lyfta fram följande åtgärder som viktiga att följa upp i relation till de behov som sjukvårdsberedningen identifierat.

Följande genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2021.

- Verkan för att öka tillgången till bredband.
- Informations- och marknadsföringsinsatser för att öka kunskapen om e-tjänsten Digitalen, vårdappar och andra digitala tjänster som 1177.
- Genomförda piloter och projektinföranden inom ramen för digitaliseringsstrategin.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019

Protokollsutdrag skickas till:

Verksamhetsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Utvecklingsdirektör

Divisionschefer Närsjukvård

Divisionschef Länssjukvård

Divisionschef Service